

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 2023

389/2023

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 72 a §, sellaisena kuin se on laissa 216/2023, ja muutetaan 3 §:n 6, 72 ja 73 §, 74 §:n 4 momentti, 75 §:n 3 momentti, 81 a §:n 2 momentti, 82 §:n 2 momentti, 83 §, 84 §:n 2 momentti, 160 §, 163 §:n 3 momentti, 187 §:n 1 momentti, 190 §:n 1 momentti ja 194 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 6 kohta laissa 501/2016, 72 ja 73 §, 74 §:n 4 momentti, 75 §:n 3 momentti, 81 a §:n 2 momentti, 82 §:n 2 momentti, 83 §, 84 §:n 2 momentti, 187 §:n 1 momentti, 190 §:n 1 momentti ja 194 § laissa 216/2023 sekä 160 § ja 163 §:n 3 momentti laissa 360/2007, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *työntekijän oleskeluluvalla* ulkomaalaiselle ansiotyötä varten myönnettävää oleskelulupaa, jonka harkinnassa selvitetään työvoiman alueellinen saatavuus;

72 §

Työntekijän oleskelulupa

Ulkomaalaiselle myönnetään hakemuksesta työntekijän oleskelulupa, jonka myöntämistä ennen tulee:

1) selvittää tarkoitettuun työhön sopivan, työmarkkinoilla käytettävissä olevan työvoiman saatavuus kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon 72 b §:n mukaiset linjaukset;

2) huolehtia siitä, että työntekijän oleskeluluvan myöntäminen ei estä 1 kohdassa tarkoitettun henkilön työllistymistä.

Jos jatkolupahakemus koskee samaa ammattialaa kuin hakemusta jätettäessä voimassa oleva työntekijän oleskelulupa tai jos se ei koske samaa ammattialaa ja ulkomaalainen on työskennellyt työntekijän oleskeluluvan nojalla vähintään yhdeksän kuukauden ajan, 1 momentin 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta.

Jos päätös on myönteinen, siinä määrätään yksi tai useampi ammattiala, jolla työntekijän oleskelulupa oikeuttaa työskentelemään.

73 §

Erityisasiantuntijan oleskelulupa

Ulkomaalaiselle myönnetään hakemuksesta erityisasiantuntijan oleskelulupa, jos hän toimii erityisosaamista vaativissa asiantuntijatehtävissä, josta hänelle maksettava palkka on vähintään keskimääräinen palkansaajan bruttopalkka.

Erityisasiantuntijan oleskelulupaan ei sovelleta 72 ja 72 b §:ää.

74 §

Muu oleskelulupa ansiotyötä tai elinkeinon harjoittamista varten

— — — — —
Oleskeluluvan myöntämiseen ei sovelleta 72 ja 72 b §:ää.

75 §

Suomessa tutkinnon tai tutkimuksen suorittaneen oleskelulupa

— — — — —
Oleskeluluvan myöntämiseen ei sovelleta 72 ja 72 b §:ää.

81 a §

Työnteko-oikeus oleskeluluvan nojalla

— — — — —
Ulkomaalaisella, jolle on myönnetty työntekijän oleskelulupa, on työnteko-oikeus yhdellä tai useammalla ammattialalla sen mukaan kuin päätöksessä 72 §:n 3 momentin mukaan määrätään.

82 §

Työnantajan ja toimeksiantajan velvollisuudet

— — — — —
Työnantajan, joka ottaa palvelukseensa muun kuin unionin kansalaisen, tähän rinnastettavan tai tämän perheenjäsenen, tulee viivytyksettä toimittaa Maahanmuuttovirastolle tieto palkkaamastaan työntekijästä, työsuhteen kestosta, palkasta ja sovellettavasta työehtosopimuksesta sekä ilmoittaa työpaikan luottamusmiehelle, luottamusvaltuutetulle ja työsuojeluvaltuutetulle ulkomaalaisen nimi sekä sovellettava työehtosopimus. Tiedot on toimitettava sähköistä asiointijärjestelmää käyttäen tai jos se ei ole mahdollista, paperisena.

83 §

Maahanmuuttoviraston toimivalta

Maahanmuuttovirasto myöntää 79 a §:ssä tarkoitetun myönteisen osapäätöksen tai 80 a §:ssä tarkoitetun lausunnon jälkeen, yrittäjän oleskeluluvan ja kasvuyrittäjän oleskeluluvan, jollei 36 §:stä muuta johdu. Kasvuyrittäjän oleskeluluvan osalta Maahanmuuttovirasto arvioi, onko ulkomaalaisen toimeentulo turvattu 39 §:n mukaisesti.

Maahanmuuttovirasto myöntää muut tässä luvussa tarkoitetut oleskeluluvat, jos oleskeluluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät ja 36 §:stä ei muuta johdu. Maahanmuuttovirasto päättää, onko kyse 49 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta perusteettomuudesta.

Maahanmuuttovirasto tarkastaa 72, 73, 74 ja 75 §:n mukaisia oleskelulupia myöntäessään, että työnantaja täyttää 71 §:ssä säädettyt velvollisuutensa.

Jos hakija ei täytä 11 §:n 1 momentin 1, 4 tai 5 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä tai 35 §:ssä säädettyä vaatimusta matkustusasiakirjan voimassaolosta taikka 36 §:ssä säädettyjä oleskeluluvan myöntämisen yleisiä edellytyksiä, Maahanmuuttovirasto voi hylätä työntekijän ja yrittäjän oleskelulupaa koskevan hakemuksen ilman 72 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua harkintaa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osapäätösharkintaa.

Maahanmuuttovirasto myöntää työnantajan sertifiointin ja päättää sen peruuttamisesta.

Maahanmuuttovirasto myöntää hakemuksesta oikeuden työntekoon 81 a §:n 5 momentissa säädetyllä perusteella. Maahanmuuttovirasto voi lisäksi pyynnöstä antaa todistuksen suoraan lain nojalla määräytyvästä työnteko-oikeudesta.

84 §

Käsittelyajat

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä osapäätös viimeistään kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen vastaanottamisesta. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin on annettava kasvuyrittäjän jatkolupaa koskeva lausunto viimeistään kuukauden kuluessa Maahanmuuttoviraston 80 b §:n 2 momentin nojalla tekemästä pyynnöstä. Maahanmuuttoviraston on osapäätöksen tai lausunnon saatuaan tehtävä hakemukseen päätös viimeistään kuukauden kuluessa.

160 §

Työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan aseman säilyttäminen

Edellä 158 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa unionin kansalainen, joka ei enää ole työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja, säilyttää työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan aseman, vaikka hän:

- 1) joutuu tilapäisesti työkyvyttömäksi sairauden tai tapaturman vuoksi;
- 2) yli vuoden työskenneltyään joutuu työttömäksi tahtomattaan ja työvoimaviranomaisen rekisteröi hänet työnhakijaksi;
- 3) alle vuoden kestäneen määräaikaisen työsuhteen päätyttyä tai kahdentoista ensimmäisen kuukauden aikana joutuu työttömäksi tahtomattaan ja työvoimaviranomainen rekisteröi hänet työnhakijaksi; tällöin hän säilyttää työntekijän asemansa kuuden kuukauden ajan; taikka
- 4) aloittaa ammatillisen koulutuksen, joka liittyy hänen aiempaan työskentelyynsä, taikka jos hän on tahtomattaan työttömänä, muun ammatillisen koulutuksen.

163 §

Työskentelyn tai ammatin harjoittamisen päättäneiden henkilöiden oikeus pysyvään oleskeluun

Pysyvän oleskeluoikeuden saamiseksi 1 momentin 1 tai 2 kohdan nojalla hyväksi luetaan myös työssäolo toisen jäsenvaltion alueella. Omasta tahdosta riippumattomat työttömyysjaksot, jotka työvoimaviranomainen on kirjannut, tai ammatinharjoittamisen katkaisseet jaksot, jotka ovat aiheutuneet hakijasta riippumattomista syistä, sekä sairaudesta tai tapaturmasta johtuvat poissaolot jaksot katsotaan työssäolotajaksiksi.

Pidättäytyminen oleskeluluvan myöntämisestä työnteon perusteella

Maahanmuuttovirasto voi päättää, että tämän luvun mukaisia oleskelulupia ei myönnetä sellaisen työnantajan palvelukseen, joka itse tai edustajansa välityksellä on antanut viranomaiselle virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja 71 §:n 1 tai 2 kohdassa, 71 b §:n 1 tai 2 momentissa taikka 82 §:ssä tarkoitetuista seikoista. Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun Maahanmuuttovirasto sai tiedon päätöksen perusteesta.

— — — — —

Valitus

Tässä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston, poliisin, rajatarkastusviranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Suomen edustuston ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen sekä Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osapäätökseen ja Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin lausuntoon haetaan muutosta kuitenkin vasta pääasian yhteydessä.

— — — — —

Työnantajan valitusoikeus

Työnantajalla on oikeus valittaa työntekoa koskevasta oleskelulupapäätöksestä siltä osin kuin kyse on työnantajan 71 §:n 1–3 kohdassa tai 71 b §:ssä säädettyjen velvollisuuksien täyttämisestä ja työntekijän oleskelulupaa koskevasta päätöksestä siltä osin kuin kyse on 72 §:n 1 momentissa säädettyistä edellytyksistä.

Työnantajalla on oikeus valittaa 76 ja 78 §:ssä tarkoitettua työnantajan sertifiointia koskevasta päätöksestä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Tuula Haatainen